

BLUŻNIERSKI (43) ai

blużnierski (32), **blużnirski** (10), **blużnierzski** (1); blużnierski *KrowObr* (4), *BibRadz*, *Mącz*, *RejZwierc*, *SkarŻyw* (11), *NiemObr*, *WujNT* (9), *PowodPr*, *SkarKazSej*; blużnirski *LubPs*; blużnierski: blużnirski *RejAp* (1 : 9); blużnierski: blużnierzski *CzechEp* (1 : 1).

-ż- (21), -z- (22).

Teksty nie oznaczają é; prawdopodobnie e pochylone (tak w blużnierz).

sg m N blużnierski (3). ◇ G blużnierski(e)go (7). ◇ A blużnierski (1). ◇ I blużnirskim (1). ◇ f N blużnierską (4). ◇ G blużnierski(e)j (1). ◇ D blużnierski(e)j (1). ◇ A blużnierską (4). ◇ n N blużnierski(e) (2). ◇ D blużnierski(e)mu (1). ◇ A blużnirski(e) (1). ◇ pl N m an blużnirski(e) (1). subst blużnierski(e) (6). ◇ G blużnierskich (2). ◇ D blużnierskim (1). ◇ A m an blużnierski(e) (2). subst blużnierski(e) (2). ◇ I m blużnierskimi (1) *WujNT*, f blużnirski(e)mi *RejAp* (2); blużnierskimi (1) *SkarŻyw*. n blużnierskimi (1) *NiemObr*. ◇ L blużnierskich (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w.

1. *Blużniący Bogu lub świętym, a także rzeczom dotyczącym wiary i religii; kacerski, heretycki; diabolicus Mącz; blasphemus Cn (39) : KrowObr 159 marg, 159v marg, [257], [257v]; Diabolicus, Dyabelski/ Blużnierski Mącz 84b; RejAp 38v, 106, Ff2; RejZwierc 200v; SkarŻyw 290 [2 r.], 291, 293, 294, 389 (7); Ian [...] ná oštátku po wřzytkich piřał Ewángelię/ [...] náprzećiw Cherintowi y innym haeretykom; á nawięcey przećiw bluznierřkiew náuce Ebionitow WujNT 299, 2 przedm, s. 81, 183 marg, 837; SkarKazSej 699a.*

W charakterystycznych połączeniach: blużnierski(-a, -e) duch (3), pokusa (4), rozgrzeszenie (2), spowiedź (2), tytuł (2).

blużnierski przeciw komu, czemu (2): Ten człowiek nie przeřtawa mowić řłow bluznierskich przećiw temu mieyřcu řwiętemu/ y zakonowi. WujNT Act 6/13, 11. Cf »blużnierskie řłowo«.

blużnierski na kogo (3): Myřli bluznierřkie ná Páná Bogá y řákráméntá. SkarŻyw 581 marg, 293, 581.

Wyrażenia: »mowa blużnierska« (2): Blużnirřkim yęzykyem řwym złořciwye mowili LubPs 13v; ále to/ řebyym pokazał iř ták nie iest wedle řłowá Boże⁸⁰: wćiáięc plácu mowam y gadkam blużnierřkim niepobořnym CzechEp 77.

»seкта blużnierska«: mořemy rozumieć [...] przez zbłużnienie řwiętego/ rozmáitè kácerřtwá y řekty blużnierřkie ich PowodPr 29.

»blużnierskie řłowo« (3): NiemObr 156; Tedy nápráwili męře powiádáięce/ iřelmy go řlyřzeli mowáęcego řłowá blużnierskie przećiw Moyzeřzowi y Bogu. WujNT Act 6/11, 13.

Szereg: »blużnierski i sprosny« (2): przychodziřlymu ná myřli/ bluznierřkie y řprořne rzećy o Pánu Bogu SkarŻyw 290, 581.

W przeni (7) :

Wyrażenia: »gora blużnirřka«: Oto nářtáwiáła [bestia] rozlicřnych kořciořów/ rozlicřnych bářwánów po gorach řwoich/ ktore Apořtoř zowie gorámi blużnirřkiewi. RejAp 111.

»gřłowa blużnirřka« (2): beřtia vkazařá řie z morzá/ máięc řiedm gřłów blużnirřkich/ y dzieřięć rogow s koronámi. RejAp 105v, 105v.

»usta blużnirskie« (4): Iż dáne ľą tey beſtiey vľtá blużnirſkie. *RejAp* 108 [2 r.], Ddv, Ff2v.

2. *Obelżywy, uwłaczający komu lub czemu, oszczerczy, złorzeczący (poza stosunkiem do Boga i rzeczy świętych)* (4) :

Wyrażenie:»sąd blużnierski« (4): Gdyż ľami Aniołowie kthorzy ſiľą y mocą więćľzy ľą/ nie czynią blużnierſkiego ľądu przeciwko im [przełóżonym] v Páná. *BibRadz* 2.*Petr* 2/11 [*idem* *WujNT*]; *CzechEp* 99; *WujNT* 2.*Petr* 2/11, *Iud* 9.

Cf **BLUŻNIWY**, **BLUŻNY**

BZ